

AICINĀJUMS UN IESPĒJA IEPAZĪT LATVIJAS KULTŪRU UN MĀKSLU: kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” piedāvāto kultūras norišu izlase starptautiskajām skolām

Cienījamie kolēģi, skolotāji un skolu administratori!

Jau septīto gadu Latvijā katram skolēnam no 1.–12. klasei vismaz reizi semestrī nodrošināta iespēja ar valsts finansējumu pieredzēt kādu no daudzveidīgajām kultūras norisēm. Šo procesu vada kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” komanda, veidojot tiltus starp izglītības un kultūras nozaru profesionāļiem, lai nodrošinātu labāko iespējamo piedāvājumu mūsu bērniem un jauniešiem.

Esam ļoti gandarīti, ka programma attiecas arī uz Latvijā esošajām starptautiskām skolām, jo saredzam to kā iespēju iepazīstināt skolēnus un skolotājus, kas, iespējams, šeit ir tikai uz dažiem gadiem, un arī viņu ģimenes locekļus ar Latvijas kultūras bagātībām. Paldies tiem no jums, kuri šo programmu jau aktīvi izmanto! Aicinām uz ciešāku sadarbību pārējos!

Uzklausot jūsu priekšlikumus un apzinoties, ka daudzu kultūras notikumu uztveršanai nepieciešamas latviešu valodas zināšanas, **esam izveidojuši kultūras un mākslas notikumu izlasi**, kas palīdzēs starptautisko skolu skolotājiem veikt izvēli, iepazīstot Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes 10 kultūras nozarēs (mūzika, teātris, deja, cirks, vizuālā māksla, kino, arhitektūra, dizains, kultūras mantojums, un literatūra un grāmatniecība).

Šajā izlasē iekļautās kultūras norises atbilst šādām iezīmēm:

- pakalpojuma sniedzēji sazinās vairākās valodās, tostarp angļu valodā, un ir gatavi palīdzēt, lai nodrošinātu kvalitatīvu kultūras pieredzi;
- kultūras notikumi, kuros lieto titrus (teātrī vai kino) vai pieejams kopsavilkums (sinopse);
- kultūras norises notiek pieejamās svešvalodās, tostarp angliski;
- kultūras notikumi, kuros valoda netiek lietota vai tā izmantota nedaudz vai ir ļoti vienkārša;
- kultūras norises, kuras starptautiskās skolas izvēlējušās iepriekšējos mācību semestros – tāpat kolēģu jau pārbaudītas.

Šobrīd esam sagatavojuši kultūras norišu izlasi latviski, taču tuvākajā nākotnē piedāvāsim to arī angļu valodā. Pagaidām aicinām izmantot dažādus mašīntulkošanas rīkus, piemēram, Hugo.lv, lai ar pāris klikšķiem pārtulkotu izlasē ietvertu informāciju jebkurā mērķvalodā. Līdzīgi varat iepazīties arī ar citu tīmekļvietnē ievietoto informāciju. Tā ir jūsu iespēja vēl labāk orientēties norišu saturā!

Uztveriet šo izlasi kā iespēju skolēniem, skolotājiem un vecākiem iepazīt Latvijas bagāto un daudzveidīgo kultūru un doties dzīvē tālāk kā tās vēstnešiem!

INVITATION AND OPPORTUNITY TO EXPERIENCE LATVIA'S CULTURE AND ART: a list of events offered by the culture and arts education programme “Latvijas skolas soma” for international schools

Dear colleagues, teachers, and school administrators,

For the seventh year in a row, every student in Latvia, from grades 1 to 12, is entitled to experience at least one cultural event per semester funded by the state. The cultural and arts education programme “Latvijas skolas soma” (Latvian School Bag) is behind this effort, connecting educators and cultural professionals in the joined effort to provide the best cultural experiences to our children and youth.

We're especially happy that the programme also includes international schools operating in Latvia. This is a great opportunity to introduce students, teachers, and even families—who may only be here for a few years—to the richness of Latvian culture. Thank you to those who are already making good use of this programme! For those who haven't yet, we encourage you to get involved.

Based on your feedback and understanding that some cultural events to enjoy them fully require knowledge of Latvian language, **we've put together a selection of events** that will help teachers in the international schools choose the most appropriate events that highlight the values and contemporary expressions of Latvian culture and art across 10 areas (music, theatre, dance, circus, visual arts, cinema, architecture, design, cultural heritage, and literature & publishing).

The events in this selection meet the following criteria respectively:

- Event providers communicate in multiple languages, including English, and are ready to help ensure a great experience.
- Events provide subtitles (in theatre or film) or summaries (synopsis).
- Event originally is available in different languages, including English.
- Event has minimal use of language, or it is not used at all (dance, circus etc.).
- Event has been previously chosen by international school/s, so is already tested and appreciated by your peers.

The event selection currently, is only available in Latvian, but we plan to offer it in English soon. In the meantime, you can use tools like [Hugo.lv](https://hugo.lv) for quick translations of the event descriptions into your preferred language. This approach can also help you navigate the rest of the information available on our website: (for now available in Latvian only) www.latvijasskolassoma.lv.

On behalf of the programme team, we hope that this selection will serve well to students, teachers, and parents to explore Latvia's rich and diverse culture, and building on those experiences, become ambassadors of Latvian art and culture!

MŪZIKA

Izglītojoša, muzikāla nodarbība ritma un skaņu pasaulē

Piedāvā: Nila Īles mūzikas studija

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Maija Sējāne-Īle, e-pasts: nilsilestudio@gmail.com; tel. nr.: 29767381

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izglitojosa-muzikala-nodarbibita-ritma-un-skanu-pasaule/>

Mūziķi Nils Īle un Maija Sējāne-Īle iepazīstina skolēnus ar dažādiem mūzikas un skaņu instrumentiem no Latvijas un plašās pasaules. Ieklausoties katrā no tiem, skolēni tiek aicināti meklēt līdzības ar dabā sastopamām skaņām un aktīvi darboties līdzī.

Caur kopīgu instrumentu saspēli bērni un jaunieši iepazīst skaņas daudzveidīgo burvību, izmēģina dažādus skaņu instrumentus, kas nereti tiek izmantoti arī kā efekti filmu skaņu ceļiņu veidošanā, ieklausās, kopā rada muzikālas skaņu gleznas, eksperimentējot ar dažādiem skaņu rīkiem, attīsta savu radošo iztēli, kā arī, darbojoties kopā, veicina pozitīvu komunikāciju starp klasesbiedriem, gūst iemaņas ritma spēlē, veidojot kopējas muzikālas kompozīcijas pieredzējušu pasniedzēju vadībā.

Tā ir saruna mūzikas valodā, kuras laikā katram ir iespēja ne tikai skatīties un klausīties, bet pieskarties un izmēģināt piedāvātos mūzikas instrumentus. Šāda muzikālā saruna caur instrumentu nereti palīdz atvērties pat visnoslēgtākajam skolēnam un darboties ar visiem kopā, kā arī iedvesmo ne vienu vien skolēnu turpināt attīstīt sevi muzikālā jomā arī turpmāk.

Folkloras un seno cīņu kopas “Vilkači” koncertlekcija “Jauns es biju karavīrs”

Piedāvā: Folkloras un seno cīņu kopa “Vilkači”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika un pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ingus Krūmiņš, e-pasts: ingus.krumins11@gmail.com;

tel. nr.: 26318602

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/folkloras-un-seno-cinu-kopas-vilkaci-koncertlekcija-jauns-es-biju-karavirs/>

Koncertlekcijas mērķis ir parādīt skolēniem dzimtenes mīlestību caur senām tradīcijām un dziesmām, kā arī raisīt interesi caur mūzikas instrumentu un seno ieroču demonstrēšanu. Koncertlekciju papildina stāstījums par vēsturiskiem notikumiem Latvijā.

Uzstāšanās laikā tiek izpildītas latviešu tautasdziesmas, kurās atspoguļojas latviešu dzīves ritums, karavīru tikumi, tēvzemes mīlestība un pašizliedzīga cīņa par brīvību. Muzikālajā pavadījumā tiek izmantoti tradicionālie instrumenti – kokle, dūdas, vargāns, ģitga, stabules, celma bunga, taure un dažādi sitamie instrumenti.

Skolēni iepazīs arī senos tautas tērpus, kas darināti pēc Latvijas teritorijas arheoloģisko atradumu paraugiem, datētiem ar vēlo dzelzs laikmetu (10.–12. gadsimts) jeb pirms krustnešu ienākšanas Latvijas teritorijā. Tāpat tiks rādītas bruņas un ieroču rekonstrukcijas, kuras atbilst Latvijas teritorijā atrastajiem paraugiem.

Interaktīva bungu koncertprogramma “80 minūtēs apkārt zemeslodei”

Piedāvā: SIA “I.R. DĀRZS”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Reinis Reķis, e-pasts: rekisreinisdrum@gmail.com; tel. nr.: 29383310

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/interaktiva-bungu-koncertprogramma-80-minutes-apkart-zemeslodei/>

Bungu koncertprogrammā ar sitamo instrumentu un ritma palīdzību bundzinieks Reinis Reķis parāda, cik dažādas iespējas ir radīt mūziku un kā to var pielietot dzīvē, lai atrastu savu ritmu. Norise piedāvā skolēniem atklāt to, ka ritms ir svarīga dzīves sastāvdaļa, kas iedod stabilitāti un struktūru ikdienai. Koncerta laikā R. Reķis skolēnus iepazīstina ar bungu mūzikas specifiku un dažādiem sitamajiem instrumentiem, kurus skolēni var izmēģināt arī paši.

Tas ir ceļojums cauri laikam un kultūrām, iepazīstinot bērnus un jauniešus ar mūzikas izcelsmi, vēsturi un attīstību. Koncerta laikā iespējams dzirdēt bungu skaņdarbus no vēsturiskiem ritmiem līdz pat mūsdienīgiem improvizācijas izpildījumiem, sākot no Ziemeļamerikas klajumiem, cauri Dienvidamerikas džungļiem, pieskaroties Āfrikas tuksnesim, aizvedot līdz Āzijas kultūrai un atgriežoties Eiropas klasikā un mūsdienās.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Ieklausies mūzikā, ieklausies sevī”

Piedāvā: Rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Liena Šmukste, e-pasts: komunikacija@rmm.lv; tel. nr.: 67509263

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-ieklausies-muzika-ieklausies-sevi/>

Nodarbības sākumā skolēniem tiek piedāvāts izziņāt Rakstniecības un mūzikas muzeja skaņu ierakstu izstādi “SAN”, kur skolēni tiek iepazīstināti ar skaņas ierakstīšanas un atskaņošanas tehnoloģijām, sākot ar 19. gadsimta beigās izgudrotajām mehāniskajām klavierēm, beidzot ar CD. Skolēni uzzina par katra skaņu ierakstīšanas veida darbības principiem, to priekšrocībām un trūkumiem, kā arī par populārākajiem mūzikas žanriem, kas tajos tikuši ierakstīti.

Nodarbības turpinājumā skolēni iepazīst un saprot savas izjūtas un emocijas, pārrunājot dažādo emociju raksturojumu, enerģijas līmeni un izveidojot “garastāvokļa termometru”. Klausoties dažādu stilu un laiku mūziku, skolēniem ir uzdevums ieklausīties savās izjūtās un izvēlēties piemērotāko vietu iepriekš izveidotajā “garastāvokļa termometrā”.

Nodarbības laikā tiek sniegts ieskats par specifiski Latvijai nozīmīgiem skaņu ierakstīšanas vēstures faktiem. Tāpat skolēni iepazīst un saprot savas izjūtas un emocijas, klausoties dažādu stilu un laiku mūziku, kā arī pievērš uzmanību tam, kā savas emocijas var regulēt un iespaidot ar mūzikas palīdzību.

DEJA

Dejas izrāde “Vērpete”

Piedāvā: Biedrība “Tuvumi”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dārta Priedniece, e-pasts: darta@tuvumi.com; tel. nr.: 20237984

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-verpete/>

Izrādes pamatā ir interese par ķermenisku pieredzi un tautas melodiju ritmiskajām struktūrām, ar kuru palīdzību mākslinieki – Ēriks Erikssons un Krišjānis Sants – ir izveidojuši partitūru tikai no vienas rokās sadotas griešanās kustības – horeogrāfija, kuru raksturo precizitāte, ātrums, uzticība un augošs saviļņojums. Pievilšanās un atgrūšanās spēki notur dejotājus savstarpējā spriedzē; tā ir reizē pašaušanās un cīņa.

Ar apņemšanos palikt kopā, atbalstot otru un saglabājot kontrabalansu, mākslinieku dejas iekustina publiku un caur kustību veido kopīgu telpu. Tā ir pieredze, ko daudzi skatītāji raksturojuši kā atrašanos dabas stihijas viducī, kur prātu pārņem neizskaidrojama pacilātība.

Nodarbība “Iepazīsti latviešu dančus un rotaļas”

Piedāvā: Biedrība “Tradicionālās kultūras centrs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Valdis Putniņš, e-pasts: valdis21@gmail.com; tel. nr.: 26514627

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbiba-iepazisti-latviesu-dancus-un-rotalas/>

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar latviešu tradicionālās kultūras nozīmīgu sastāvdaļu – spēlēm, dančiem un rotaļām no 9. gadsimta beigām līdz mūsdienām, kā arī parādīt, ka tās ir ne tikai senas, arhīva pierakstos esošas vērtības, bet arī aktuālas dažādās mūsdienu situācijās – gan ikdienā, gan svētkos, danču sarīkojumos, Jāņos un citos gadskārtu godos, ģimenes svinībās u. c.

Skolēni uzzinās, kas ir tautas dejas, kā tā atšķiras no skatuviskās dejas, iemācīsies un kopā nodejos dažus populārākos dančus, uzlabos savas kustību prasmes, iemaņas kopā darboties un sadarboties, kā arī paplašinās savu redzesloku un gūs impulsu vairāk uzzināt par mūsu tradicionālo kultūru.

Biedrības “PARTY” horeogrāfes Olgas Žitluhinas dejas izrādes

Dejas izrāde “3D. Balets” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. BALETS”

Piedāvā: Biedrība “PARTY”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Baiba Ozoliņa, e-pasts: ozolina.baiba@gmail.com; tel. nr.: 29422999

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-balets-jeb-deja-demonstracija-diskusija-balets/>

Horeogrāfes Olgas Žitluhinas veidotā izrāde iepazīstina skolēnus ar baletu kā mākslas žanru un baleta mākslinieka praksi. Latvijas Nacionālās operas un baleta solists Ringolds Žigis un Rīgas Baleta skolas absolvente Lelde Beāte Kužņecova dalīsies ar savu pieredzi un redzējumu.

Atkāpjoties no baleta nosacītā elitārisma, pieejamā un atraktīvā formā skolēni izzina šo dejas žanru. Mākslinieki parāda un izskaidro klasiskā baleta tradīciju un kanonu. Izrāde ir par skaisto un cēlo dejā, īpašajām sieviešu un vīriešu varoņu attiecībām klasiskā baleta izrādēs, kā arī par grūtībām, kas jāpārvar dejojotājiem. Pēc izrādes skolēni aicināti uzdot jautājumus, dalīties ar iespajdiem sarunas veidā, kā arī līdzdarboties, iepazīstot klasiskās dejas – baleta – pozīcijas.

Dejas izrāde “3D. Par telefoniem” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. TELEFONI”

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-par-telefoniem-jeb-deja-demonstracija-diskusija-telefoni/>

Izrāde ir sociāls dejas projekts un tā idejas autore ir horeogrāfe Olga Žitluhina. Izrāde piedāvā caur laikmetīgo deju paustu skatu uz jauniešu atkarību no telefoniem, darot to bez moralizēšanas, izvērtējot gan labo, gan slikto, ko tas dod. Kopā ar skolēniem meklējot atbildes.

Telefoni jauniešu dzīvē ir ieņēmuši tik lielu lomu, ka arī deja nevar palikt vienaldzīga. Telefons ir katram, to var nopirkt, tas nav prasīgs (nav emociāli piesaistīts, tikai jāpabaro baterija), tomēr tas atņem visu brīvo laiku. Brutāli, bet vienlaikus tik nemanāmi. Vai tas ir labi, vai slikti, to mēs nevaram zināt, bet mēs varam vērst uzmanību uz šo parādību un varbūt palīdzēt tiem, kas tam ir atvērti.

Izrāde ir maksimāli atslogota no visa liekā, nav scenogrāfijas, nav gaismu, nav īpašu tērpu, ir tikai cilvēku saskarsme, kas veido izrādi. Rezultātā jaunieši gūst jaunu, bieži nebijušu, pieredzi, un uzzina par laikmetīgo deju kā Latvijas kultūras sastāvdaļu.

Dejas izrāde “3D. Par mīlestību” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. MĪLESTĪBA”

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-par-milestibu-jeb-deja-demonstracija-diskusija-milestiba/>

Izrāde “3D. Par mīlestību” ir izglītojoša performance, kas uzrunā skolēnus neierastā formā, kā arī aicina domāt par kustību, par ķermeņa valodu un spēju runāt caur kustību. Izrādes idejas autore, horeogrāfe Olga Žitluhina atsaucas uz slavenās amerikāņu horeogrāfes Deboras Hejas (*Deborah Hay*) idejām par to, ka praktizējot izrādi, tā veidojas.

Izrādē piedalās divi dejojotāji, kas ir arī izrādes līdzautori. Dejojotāji ienāk pie skolēniem un pārņem telpu, dod tēmas, kuras publika interaktīvi attīsta; vai dod lasīt kādu tekstu, sniegt tā vērtējumu; vai lūdz atskaņot nejaušu mūziku no sava telefona. Viss – atbildes, reakcija, līdzdarbošanās ietekmē izrādes horeogrāfiju. Izrāde veidojas, performējot telpu.

Savukārt izrādes ideja par Mīlestību. Kā attīstīt to? Divi dejojotāji sarunājas caur skatītājiem, kāda ir Mīlestība, kas ir Mīlestība, kāpēc ir Mīlestība, vai Mīlestība ir vajadzīga, kurp tā ved? Būtiskais – vārdi var melot, bet ķermenis nekad.

CIRKS

Klaunādes izrāde “Pačamamo”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Renāte Saulīte, e-pasts: renate.saulite@cirks.lv; tel. nr. 26195232

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/klaunades-izrade-pacamamo/>

Savā koferī nesdams trikus, mūziku, kā arī dažādas noderīgas un nenoderīgas lietas, klauns Cronopio ierodas jaunā (vai varbūt sen pazīstamā?) vietā. Cronopio uzbur komisku un sirsnīgu ne pārāk veikla ceļotāja tēlu un humora valodā runā par lielām un mazām pazīstamām tēmām.

Klauns Cronopio (Mariano Gedwillo) ir argentīnietis ar latviešu saknēm. Viņš ir audzis Latīņamerikā, uzstājies daudzviet pasaulē, tostarp daudzās Eiropas valstīs, un šobrīd Rīgas cirkam viņu ir izdevies uz laiciņu piesaistīt Cronopio vecvecāku dzimtajā pilsētā, Rīgā.

Cirka izrāde par klimata pārmaiņām “Pienene”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Renāte Saulīte, e-pasts: renate.saulite@cirks.lv; tel. nr. 26195232

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/cirka-izrade-par-klimata-parmainam-pienene/>

“Pienene” ir pusaudžiem un jauniešiem adresēta laikmetīgā cirka izrāde par krustcelēm, kurās šobrīd atrodas cilvēce. Kādu ceļu mēs iesim klimata un bioloģiskās daudzveidības krīzes situācijā, kas izveidojusies industriālās attīstības, netālredzības un alkatības rezultātā? Kāda būs mūsu nākotne? Kādu jūs vēlaties to redzēt? Šie jautājumi caurvij iestudējumu, un, apvienojot grīdas un gaisa akrobātiku, deju un mūziku, “Pienene” rosina apdomāt nākotnes vīzijas un iespējamo rīcību, ko varam veikt, lai nepieļautu planētas bojāeju.

Izrāde “Pienene” tiecas rast iespējas uzrunāt jauniešus, izteiksmīgi pielietojot neverbālo skatuves valodu.

Burvju triku izrāde “Brīnumi notiek”

Piedāvā: SIA “Mystero”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inese Mežgale, e-pasts: inese@dare.lv; tel. nr. 26191261

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/burvju-triku-izrade-brinumi-notiek/>

Cirka izrādē apvienoti atraktīvi stāsti par iluzionisma vēsturi, lai atklātu skolēniem, kā ar dažādiem kultūras izpausmes līdzekļiem iespējams izzināt pasauli, tai skaitā veicināt radošumu, fantāziju un izzināt skolā apgūstamo dažādu jomu mācību priekšmetu saturu, jo visas šīs zināšanas atraktīvā veidā izrādē liek lietā profesionāli burvju mākslinieki.

Daudzās un dažādās pasaules pasākās un stāstos bieži ir pieminēti neticami brīnumi. Izrādes mākslinieki kopā ar skatītājiem aizceļos uz “Džungļu grāmatu”, kur Čūska demonstrēs burvju triku, būs iespēja izmantot “laika mašīnu” un paceļot laikā, skolēni uzzinās, kādas burvestības mācēja slavenais Vilhelms Tells, kā arī redzēs Mērijas Popinsas burvju lietussargu, savukārt kāds varēs iejusties Harija Potera lomā un izmēģināt, ko spēj burvju nūjiņas.

Izrāde “Zemūdens burbuļu izrāde”

Piedāvā: SIA “Mystero”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise – ieraksta veidā

Kontaktinformācija: Inese Mežgale, e-pasts: inese@dare.lv; tel. nr. 26191261

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izrade-zemudens-burbulu-izrade/>

Iluzionistu Pecolli veidotā mūsdienu cirka izrāde ar oriģināliem izteiksmes līdzekļiem izstāsta ļoti aktuālu stāstu par to, kā cilvēks pats atklāj un attīsta savu potenciālu.

Visa izrādes darbība notiek it kā zemūdens pasaulē un galvenais izrādes mākslinieks Mr. B (vadošais pantomīmas mākslinieks Latvijā Pēteris Rimss) izrādes laikā sastopas ar vairāk vai mazāk reāliem zemūdens iemītniekiem un, pateicoties viņiem, uzzina daudz vairāk pats par sevi, lai izrādes beigās saprastu, ka laime nav jāmeklē nekur ārpusē, bet katram sevī pašā un mums ir dotas visas iespējas to paveikt.

Izrādē izmantoti dažādu skatuves mākslas jomu elementi, t. sk., cirka māksla (ziepju burbuļu māksla, burvju māksla, akrobātika, žonglēšana utt.), aktiermeistarība, zīmēšana ar smiltīm, deja, pantomīma, kā arī specefekti un oriģināla skatuves scenogrāfija.

Programmas “Latvijas skolas soma” piedāvājumā iekļauta arī digitālā norise – Cirka izrāde “Alise Brīnumzemē”. Plašāk par izrādi: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/cirka-izrade-alise-brinumzeme/>.

Muzejpedagoģiskā nodarbība klātienē vai virtuāli “Iluzionisma teātris un muzejs “Mystero””

Piedāvā: SIA “Mystero”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē un digitāla norise

Kontaktinformācija: Inese Mežgale, e-pasts: info@pecolli.lv; tel. nr. 26191261

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-klatiene-vai-virtuali-iluzionisma-teatris-un-muzejs-mystero/>

Apmeklējuma laikā Iluzionisma teātra, muzeja “Mystero”, izveidotāji, burvju mākslinieki Dace un Enrico Pecoli vai Dante Pecolli, iepazīstinās ar burvju skatuves mākslas noslēpumiem un šīs jomas attīstības vēsturi Latvijā un pasaulē.

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skatītājus ar oriģinālās iluzionisma skatuves mākslas žanru daudzveidību, radošajiem izteiksmes līdzekļiem, lai popularizētu šo unikālo mākslu. Skolēni uzzinās, kāds bija pirmais populārākais burvju triks pasaulē, redzēs to nodemonstrētu, būs liecinieki cilvēka levitācijas iespējamībai un iespējai būt daļai no “trīsgalvainas Amazones džungļu puķes” ilūzijas, kādu to varēja redzēt Voudvilas teātra laikos.

VIZUĀLĀ MĀKSLA

Laikmetīgās mākslas skola: “Komikss kā stāsta veidošanas paņēmiens, runājot par sarežģītām tēmām” ar mākslinieci Viviannu Mariu Staņislavsku

Piedāvā: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Andris Freibergs, e-pasts: andris@lcca.lv; tel. nr. 25265485

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/laikmetigas-makslas-skola-komikss-ka-stasta-veidosanas-panemiens-runajot-par-sarezgitam-temam-ar-makslinieci-viviannu-mariu-stanislavsku/>

Nodarbības laikā tiek meklētas atbildes uz jautājumiem: “Kā sarežģīto un komplicēto pateikt uzreiz skaidri un uzskatāmi?” un “Kā atnest lieko un runāt tikai par svarīgo, bet tā, lai tas joprojām ir aizraujoši?”. Māksliniece Vivianna Maria Staņislavska savā radošajā nodarbībā skolēnus iepazīstina ar komiksu – gan kā mākslas formu, gan aktīvisma un aktuālu tēmu rīku, ar ko sarežģīto pastāstīt saprotamā veidā.

Nodarbības laikā tiek rādīti piemēri, kā laikmetīgā māksla uzdod nozīmīgus jautājumus, un kā tieši komikss uz tiem sniedz atbildes, kurās apvienots radošais un politiski svarīgais. Nodarbību veido vairākas daļas. Tās ir sarunas ar skolēniem par tiem šobrīd aktuālām problēmām – priekšstatiem, uztraukumiem un cerībām, arī personīgi svarīgo. Radošajā daļā skolēniem ir iespēja apgūt komiksu veidošanas pamatprincipus un radīt savu grafisko stāstu par īpašu, sev tuvu tēmu.

Māksliniece pielāgo nodarbības dinamiku un procesus skolēnu gatavībai un spējām, tādējādi noslēgumā radot individuālas mazās komiksu grāmatiņas (zīns) vai oriģinālu kopējo grāmatu.

Citas Latvijas Laikmetīgās mākslas centra programmas “Laikmetīgās mākslas skola” norises programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=lcca>.

Nodarbība “Veiksme vai prasme? Kā uzņemt labu attēlu”

Piedāvā: Biedrība “ISSP”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Līga Stibe, e-pasts: liga@issp.lv; tel. nr. 29197627

Mērķauditorija: 5.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbibiva-veiksme-vai-prasme-ka-uznemt-labu-attelu/>

Vai pastāv perfekts attēls? Kas ir nepieciešams, lai attēls būtu labs? Nodarbībā skolēni tiek iepazīstināti ar kompozīcijas tehnikām, kas tiek izmantotas jebkādu attēlu veidošanā.

Aplūkojot Ivara Grāvleja darbu “Noderīgi padomi fotogrāfiem” (2016), skolēni atraktīvā veidā izzinās fotografēšanas “likumus” un domās par priekšnosacījumiem veiksmīgam attēlam. Iepazīstoties arī ar Edvarda Burtinska un Ansela Adamsa darbiem, skolēniem tiks parādītas dažādas kompozīcijas tehnikas, kas tiek izmantotas, lai panāktu mākslinieciski pievilcīgus un sabiedrībā atzītus attēlus. Tiks aplūkoti tādi jēdzieni kā gaisma, laiks, ekspozīcija, asums, asuma dziļums, zelta griezumus u.c.

Nodarbība veidota interaktīva, iesaistot jauniešus satura veidošanā un izmantojot dažādas aplikācijas mācību procesā. Apgūtās zināšanas nodarbībā tiek pielietotas praksē, veicot radošu foto uzdevumu. Skolēniem nepieciešams izmantot savus telefonus.

Mākslas muzeju piedāvājums

Kultūrizglītības programmā “Latvijas skolas soma” ir iekļauts viss nacionālo mākslas muzeju – Latvijas Nacionālā mākslas muzeja, mākslas muzeja “Rīgas Birža”, Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzeja, Dekoratīvā mākslas un dizaina muzeja un Muzeju krātuves un “Skulptūru mežs” – piedāvājums. Tajā skaitā visas šo muzeju pastāvīgās izstādes un pamatekspozīcijas, piedāvātās muzejpedagoģiskās nodarbības, radošās darbnīcas un tiešsaistes nodarbības.

Par mākslas muzeju piedāvājumu vairāk: <https://www.lnmm.lv/>.

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja piedāvājums

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: ekskursijas@lnmm.lv; tel. nr. 67324461

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs ir lielākā profesionālās mākslas krātuve valstī, kas ieņem nozīmīgu vietu kultūras vērtību uzkrāšanā, saglabāšanā, popularizēšanā Latvijā un ārvalstīs. Tas regulāri organizē mākslas izstādes, izglītojošas aktivitātes un kultūras pasākumus.

Skolēniem tiek piedāvāts ne tikai izzināt Latvijas Nacionālā muzeja pastāvīgās ekspozīcijas, atklājot Latvijas mākslas vēstures attīstību, bet arī īslaicīgās izstādes un instalācijas. Programmas piedāvājumā iekļautas arī daudzveidīgas klātienes un digitālās nodarbības par dažādām tēmām, tajā skaitā mākslas darbu restaurāciju, mākslas valodu, klasisko mākslu un citām.

Piemēram, “Ekspozīcijas izzināšana: Atklāj mākslas muzeju!”.

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekspozicijas-izzinasana-atklaj-makslas-muzeju/>

Mākslas muzeja “Rīgas Birža” piedāvājums

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: rigasbirza@lnmm.lv; tel. nr. 67226467

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Mākslas muzejs “Rīgas Birža” glabā lielāko ārzemju mākslas kolekciju Baltijā, kuras veidošanu aizsākuši Rīgas rātskungi, tirgotāji un birģermeistari 19. gadsimtā. Muzejs atrodas valsts nozīmes arhitektūras pieminekļī – ēkā, kas celta laikā no 1852. līdz 1855. gadam, atdarinot Venēcijas renesanses *palaco* formas.

Skolēniem iespēja izziņāt muzeja pamatekspozīciju, atklājot lielāko ārzemju mākslas kolekciju Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, bet arī īslaicīgās izstādes un izvietotās kolekcijas. Programmas piedāvājumā iekļautas arī daudzveidīgas klātienēs un digitālās nodarbības par dažādām tēmām, tajā skaitā radošās, interaktīvās un mākslas nodarbības.

Piemēram, “Ekspozīcijas izziņāšana: Dažādu kultūru māksla”.

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekspozicijas-izzinasana-dazadu-kulturu-maksla/>

Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzeja piedāvājums

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: sbm@lnmm.lv; tel. nr. 67288800

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Šis muzejs ir veltīts divām spilgtām Latvijas mākslas vēstures personībām un klasiskā modernisma pārstāvjiem, kas iekārtots abu mākslinieku memoriālajā dzīvoklī Rīgā, Elizabetes ielā.

Skolēniem tiek piedāvāts izziņāt muzeja pastāvīgo ekspozīciju, kas veltīta abu mākslinieku dzīves trim aspektiem: radošajai darbībai, sabiedriskajai dzīvei un ģimenei, kā arī izziņāt modernisma mākslu plašāk, iepazīstoties ar manīgajām istādēm, par dažādiem tematiem.

Piemēram, “Ekspozīcijas izziņāšana ar gidu: Iepazīsti latviešu modernismu”.

Plašāk: <https://www.lnmm.lv/romana-sutas-un-aleksandras-belcovas-muzejs/izglitiba/skolam-un-bernudarziem/ekspozicijas-izzinasana-ar-gidu-iepazisti-latviesu-modernismu-129>

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Lielais skulptūru mežs”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: muzejukratuve@lnmm.lv; tel. nr. 67357525

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-lielais-skulpturu-mezs/>

Nodarbība jauniešiem apvieno izglītojošu un interaktīvu ekspozīcijas “Skulptūru mežs” izziņāšanu, iepazīstot kultūras un mākslas vēsturi ar antīkās un renesanses tēlniecības darbu palīdzību.

Pirmajā nodarbības daļā skolēni iepazīst un izzina Senās Grieķijas, Senās Romas un renesanses tēlniecības darbu stāstus ar digitālā ceļveža palīdzību. Savukārt nodarbības otrajā daļā skolēni piedalās interaktīvā nodarbībā izglītības kuratora vadībā, kas iepazīstina ar mākslas periodiem un skulptūru vietu tajos, radoši un izzinoši aicinot paskatīties uz to, ko no “Skulptūru meža” varam ieraudzīt arī savā ikdienā.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Mazais skulptūru mežs”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: muzejukratuve@lnmm.lv; tel. nr. 67357525

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-mazais-skulpturu-mezs/>

Interaktīvā nodarbība apvieno izglītojošu pastaigu ekspozīcijā un radošu nodarbību, iepazīstot kultūras un mākslas vēsturi ar antīkās un renesanses tēlniecības darbu palīdzību.

Nodarbības pirmajā daļā dosimies aizraujošā pastaigā cauri “Skulptūru mežam”, iepazīstoties ar antīkajiem un renesanses laika iemītniekiem, meklējot to līdziniekus mūsdienu pasaulē. Savukārt otrajā nodarbības daļā paši iejutīsimies tēlnieku lomā, iedvesmojoties no ekspozīcijā redzētā, veidojot līdzīgi ņemamu skulptūriņu, kameju vai magnētu no pašcietējošā māla.

Izzinoša nodarbība mākslas izpratnes padziļināšanai Rotko muzejā (visas ekspozīcijas)

Piedāvā: Rotko muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Žanna Jemeljanova, e-pasts: zanna.jemeljanova@daugavpils.lv; tel. nr. 22471925

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosa-nodarbiba-makslas-izpratnes-padzilinasanai-rotko-muzeja-visas-ekspozicijas/>

Nodarbības laikā skolēni kopā ar gidu iepazīsies ar Rotko muzeja aktuālajām izstādēm, tostarp apskatot pastāvīgo ekspozīciju “Marks Rotko. Dzīve un māksla” un baudot Marka Rotko oriģināldarbu izstādi, kas vēsta par mākslinieka biogrāfiju un dažādiem daiļrades periodiem. Nelielā sešu darbu ekspozīcija Rotko zālē izseko mākslinieka daiļrades attīstībai visā viņa karjeras gaitā: no 20. gadsimta 30. gadu agrīnajām figurālajām gleznām caur pārejas posmu 40. gados līdz 50. un 60. gadu revolucionārajam “klasiskajam” periodam.

Īpaša uzmanība tiks pievērsta arī Rotko muzeja krājuma izstādes apskatei “Nr.2 [Bez nosaukuma]”, atbildot uz jautājumu, kas ir muzeja krājums, kā tas tiek veidots un kāpēc tas ir nepieciešams. Tie ir arī stāsti par aktīvu mākslas simpoziju un izstāžu norisi, veiksmīgu sadarbību ar mākslas ekspertiem, galeriju īpašniekiem un izstāžu veidotājiem mākslas projektu

plānošanā un īstenošanā. Starp tiem ir auglīgi dialogi ar atzītiem māksliniekiem, kas ir veidojuši personālizstādes Rotko muzejā. Nodarbība pilnveidos izpratni par mūsdienu mākslu, vingrinās vērtību un spriestspēju, skolēniem iepazīstot augstvērtīgus mūsdienu mākslas paraugus.

KINO

Animācijas filma “Straume”

Piedāvā: Filmu studija “Dream Well Studio”

Norises laiks: Latvijas kinoteātros un pēc pieprasījuma skolās pie filmu izplatītājiem; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://flow.movie/> un <https://www.facebook.com/filmastraume>

Viena no jaunākajām filmām, kas jau iemantojusi plašu popularitāti un atzinību ir animācijas filma “Straume”. Tā ir piemērota visa vecuma skolēniem un ir mākslas darbs tīrā kino valodā – bez dialogiem. Filmas darbība norisinās cilvēku pamestā, pārplūdušā pasaulē. Tās centrālais varonis ir ļoti patstāvīgs un neatkarīgs Kaķis, kurš pieradis visu dzīvē darīt viens pats.

Kaķis ir izteikts vientuļnieks, bet tad, kad viņa mājas iznīcina milzu plūdi, viņš atrod patvērumu nelielā laivā kopā ar citiem dzīvniekiem. Lai izglābtos no milzu plūdiem, individuālists Kaķis stājas pretī savām lielākajām bailēm, nonākot vienā laivā ar nesavtīgo Kapibaru, mantu vākušanas apsēsto Lemuru, draudzīgi rotaļīgo Retrīveru un līdera dotībām apveltīto Putnu. Kaķim būs jāpieņem lēmums – būt neatkarīgam vai sadarboties, ceļojot cauri noslēpumainām ainavām un mācoties pielāgoties jaunajai, cilvēku neapdzīvotajai pasaulei.

Filmas režisors un mākslinieks ir Gints Zilbalodis, kopā ar komponistu Rihardu Zaļupi veidojis filmas muzikālo noformējumu, savukārt scenārija līdzautors ir režisors, kino producers Matīss Kaža.

Filma tika demonstrēta 2024. gada Kannu kinofestivāla konkursa programmā “Īpašais skatiens”. Ansī animācijas filmu festivālā tā ieguvusi četras balvas, to skaitā žūrijas un skatītāju balvu. Latvijas ekspertu komisija lēmusi filmu “Straume” izvirzīt 2025. gada ASV Kinoakadēmijas balvas “Oskars” nominācijai kategorijā “Labākās starptautiskās filmas balva”.

Animācijas filma “Projām”

Piedāvā: Filmu studija “Bilibaba”

Norises laiks: Latvijas kinoteātros un pēc pieprasījuma skolās pie filmu izplatītājiem; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.filmas.lv/movie/4072/>

Režisors, scenārija autors, mākslinieks un producents Gints Zilbalodis radījis animācija filmu bez dialogiem.

Pēc lidmašīnas avārijas galvenais varonis atpapas uz noslēpumainas salas, kur plešas meži, tuksneši un lagūnas. Taču uz šīs salas mīt arī milzīgs, tumšs gars, kurš sāk puisi vajāt. Lai izglābtos un atgrieztos mājās, puisis dodas izaicinošā ceļojumā pāri salai kopā ar jauniegūto draugu – mazu putnēnu.

Trīsarpus gadus veidotā pilnmetrāžas animācijas filma “Projām” pasaules pirmizrādi piedzīvoja kinofestivālā *Animafest Zagreb*, bet nedēļu vēlāk startēja Eiropas lielākajā animācijas festivālā *Anesī*, Francijā, – galvenajai skatei paralēlajā konkursā *Contrechamp*, kur saņēma galveno balvu; kopš tā brīža filma bijusi pieprasīta pasaules kinofestivālos.

Latvijā veidoto filmu demonstrēšana skolās

Piedāvā: Biedrība “Kinopunkts”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē un digitāla norise

Kontaktinformācija: Kristine Meirane, e-pasts: kristine.meirane@gmail.com; tel. nr. 26141368

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvija-veidoto-filmu-demonstresana/>

Projekta “Kinopunkts” ietvaros izglītības iestādēm tiek piedāvāta iespēja demonstrēt jaunākās Latvijā veidotās filmas. Biedrība “Kinopunkts” nodrošina filmu demonstrēšanas atļauju no tās likumīgā īpašnieka, kā arī filmas faila un plakātu nogādā uz izglītības iestādes norādīto adresi. Iespēju robežās iespējams organizēt tikšanās ar filmu veidotājiem – režisoriem, aktieriem, skatuves māksliniekiem u. c.

Projekta kino programmā piedāvātās filmas lielākoties ir pieejamas ar subtitriem angļu valodā.

Latvijas filmu seansi kinoteātrī “Kino Bize” un tiešsaistē

Piedāvā: Kinoteātris “Kino Bize”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē un digitāla norise

Kontaktinformācija: Paula Bērziņa, e-pasts: paula.berzina@kinobize.lv; tel. nr. 25662939

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvija-veidoto-filmu-demonstresana/>

Kinoteātris “Kino Bize” piedāvā neaizmirstamu kino pieredzi visai klasei un aicina skolēnus viesoties Elizabetes ielas nelielajā, mājīgajā kinoteātrī, lai skatītos jaunākās pašmāju filmas apmeklētāju izvēlētā datumā un laikā. Filmu katalogā pieejams jaunākais un iemīļotākais latviešu kino, kā “Janvāris”, “Mātes piens” u.c. Filmu izvēle ir pielāgojama dažādām vecumu grupām. Vairumam filmu ir pieejami arī metodiskie materiāli, kas palīdzēs pedagogiem redzēto jēgpilni pārspriest mācību stundās.

Filmu seansi iespējami gan klātienē kinoteātrī “Kino Bize”, gan tiešsaistē kinoteātra straumēšanas platformā. Piedāvājam arī izbraucienus, lai demonstrētu filmas izglītības iestādēs.

Kinoteātra “Splendid Palace” iepazīšana

Piedāvā: Kinoteātris “Splendid Palace”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lelde Jevstignejeva, e-pasts: lelde.jevstignejeva@rigasnami.lv; tel. nr. 26189209

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kinoteatra-splendid-palace-iepazisana/>

Kinoteātris “Splendid Palace”, svinot simtgadi, paver aizkulišu priekškaru un aicina gida pavadībā iepazīt kinoteātra unikālo ēku un telpas neorokoko stilā, izzināt kinoteātra leģendas un kino vēsturi.

Kinoteātris ar pirmklasīgu kino repertuāru un dažādiem kino notikumiem priecējis jau vairākas kino skatītāju paaudzes, tomēr līdztekus kino baudījumam 1923. gadā dibinātais kinoteātris spēj piedāvāt arī aizraujošas vēstures liecības un stāstus par kino un tā skatīšanās paradumiem gan aizgājušā gadsimta sākumā, gan arī mūsdienās.

Ne mazāk interesanta un izzināšanas vērtā ir arī kinoteātra ēkas arhitektūra un interjers, kas ļauj kinoteātri “Splendid Palace” dēvēt par vienu no izsmalcinātākajiem un skaistākajiem kinoteātriem Eiropā.

DIZAINS

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeja piedāvājums

Muzejs ir viens no nacionālajiem mākslas muzejiem, kas piedāvā iepazīties ar Latvijas vadošo dizaineru un mākslinieku darbiem, kā arī stāsta par profesionālās lietišķās mākslas un dizaina attīstību laikā no 19. gadsimta beigām līdz mūsdienām. Muzeja krājumā glabājas vairāk nekā 11 928 vienību, bet ekspozīciju zālēs izstādīti ap 500 objektiem.

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs skolēniem piedāvā daudzveidīgas nodarbības gan klātienē, gan tiešsaistē par dizaina veidošanos, madarošanu, tekstila dizainu un citiem tematiem. Viss muzeja piedāvājums kultūrizglītības programmā “Latvijas skolas soma” te: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=Dekorativas+makslas+un+dizaina+muzejs>.

Ekspozīcijas izzināšana “Dizaina stāsti”

Piedāvā: Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Izglītības programmu kuratori, e-pasts: dmdm@lnmm.lv; tel. nr. 67830917

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekspozicijas-izzinasana-dizaina-stasti/>

Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs skolēniem piedāvā iepazīt muzeja pastāvīgo ekspozīciju vai aktuālo izstādi, muzejpedagoga pavadībā atklājot Latvijas dizaina vēstures stāstus un izzinot dažādus mākslas stilus un dizaina attīstības procesus.

Ekspozīciju un izstādi dalībnieki iepazīst caur stāstiem, interaktīviem uzdevumiem un sarunām. Gida vadībā skolēni atklāj dizaina un mākslas darbus – to tapšanas procesu, dažādos materiālus, uzzina par to autoriem – māksliniekiem –, pēta mākslas stilu un virzienu atšķirības.

Mākslas un dizaina ekspedīcija “Iepazīsti keramiku!”

Mērķauditorija: 2.–6. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/makslas-un-dizaina-ekspedicija-iepazisti-keramiku/>

Nodarbības mērķis ir rosināt skolēnus saskatīt keramikas plastikas iespējas un virsmas apstrādes daudzveidību. Skolēni muzeja ekspozīcijā pēta leģendārās porcelāna apgleznošanas darbnīcas “Baltars” (1924–1928) kolekciju, kā arī keramikas un porcelāna darbus, kas radīti laika posmā no 19. gadsimta beigām līdz pat mūsdienām.

Ekspedīcijas gaitā kopīgi tiek meklētas atbildes uz dažādiem ar keramiku saistītiem jautājumiem. Kā apgleznots šķīvis atšķiras no gleznas un kādus noteikumus māksliniekam diktē trauka forma? Kāda ir mākslinieka un dizainera loma ražotnē? Tiek izzināta tēmas, kas atspoguļojas porcelāna mākslā un stāsta par laikmetu un mākslinieku personībām. Izmantojot taustāmus paraugus, tiek pētīta tehnika un materiālu daudzveidība.

Otrajā daļā seko praktiski radošais darbs. Skolēnu uzdevums ir izvēlēties sev interesējoša mākslas darba tēmu un, izmantojot redzētos elementus, radīt savu trauka dizainu. Nodarbības noslēgumā darbu skatē skolēni demonstrē un pārrunā savas idejas.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Koka spiedogu apdruka”

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-koka-spiedogu-apdruka/>

Koka spiedogu darbnīca ir praktiska nodarbība ar mērķi iepazīt senu audumu apdrukšanas tehniku un tās plašo pielietojumu tekstila dizainā tekstilmākslinieka vadībā.

Nodarbības sākumā skolēni izzina audumu apdrukšanas tehnikas dažādos veidus un to izcelšanos, koka spiedogu izmantošanu latviešu tautas amatnieku darinājumos, kā arī iepazīst mākslinieka Anša Cīruļa radošos eksperimentus.

Praktiskajā daļā dalībnieki apgūst tehnikas pamatus un rada savas kompozīcijas, strādājot gan ar autentiskiem Indijas un Turcijas koka spiedogiem, gan tādiem, ko pēc Anša Cīruļa motīviem darinājuši latviešu amatnieki. Noslēgumā skolēni demonstrē savu rezultātu, novērtējot koka spiedogu sniegtās daudzveidīgās iespējas audumu apdrukā.

Izzinoša nodarbība “Pirmo reizi Brīvdabas muzejā”

Piedāvā: Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ieva Bērziņa, e-pasts: ieva.berzina@brivdabasmuzejs.lv; tel. nr. 26338918

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosa-nodarbiba-pirmo-reizi-brivdabas-muzeja/>

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar dzīvi zemnieka sētā. Skolēni apskatīs kādu no Brīvdabas muzeja ekspozīcijā esošajām sētām, noskaidros ēku nosaukumus un to nozīmi saimniecībā. Aplūkos dzīvojamo māju, klēti, kūti un pirti. Tāpat uzzinās, kas ir saime un kādi darbi bija veicami saimes ļaudīm. Lai pilnvērtīgāk izprastu senču dzīves vidi, skolēni apmeklēs baznīcu un krogu, kas 18. un 19. gadsimtā bija nozīmīgākās sabiedriskās celtnes.

Līdzās stāstījumam par zemnieka dzīvesveidu, estētiskajām un ētiskajām vērtībām, nodarbība ietver īsu informāciju par Brīvdabas muzeja izveidošanu, kultūras mantojuma glabāšanas, pētīšanas un popularizēšanas darbu.

Citas Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja norises programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=Latvijas+Etnografiskais+Brivdabas+muzajs>.

Nodarbība “Industriālā mantojuma 200 gadu vēsture Līgatnē”

Piedāvā: SIA “Zeit”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Mārgers Zeitmanis, e-pasts: info@zeit.lv; tel. nr. 25779944

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbiba-industriala-mantojuma-200-gadu-vesture-ligatne/>

Līgatnes vēsturiskais papīrfabrikas ciemats ir ar vairāk nekā 200 gadu vēsturi. Nozīmīgu vietu ciematā no tā izveidošanas vietas ir ieņēmusi teritorija, kas pirms 200 gadiem bija zirgu staļļi un kalpoja papīrfabrikas vajadzībām, bet šodien tā ir pārtapusi par radošo kvartālu “Zeit”. Teritorijā ir pirmā mūra ēka Līgatnē, kas vēsturiski ir bijusi arī pirmā skola Līgatnē, zirgu staļļu ēka, strādnieku ēdnīca, sargu māja u. c. ēkas, kā arī Ķīberkalna ala, Ķīberkalna ainaviskās takas un citas vēsturiskās ēkas. Nodarbības laikā skolēni apskata arī iekštelpas un uzzina par lielākās ēkas iekštelpu un telpu pielietošanas vēsturi.

“Zeit” ir vieta, kas, ievērojot vides pieejamību, ir atvērta visiem, akcentējot radošu pieeju industriālā mantojuma atdzimšanā – senām ēkām, seniem sadzīves priekšmetiem, kuriem var radoši atrast jaunu pielietojumu mūsdienās. Vienlaicīgi tiek akcentēta radošuma un transformēšanas māksla, lai saudzīgi izturētos pret ekoloģiju un atbildīgi pret klimata pārmaiņām.

Ekskursija Latvijas Okupācijas muzejā “No okupācijas līdz brīvībai”

Piedāvā: Latvijas Okupācijas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Inguna Role, e-pasts: ip@okupacijasmuzejs.lv; tel. nr. 67211030

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/ekskursija-latvijas-okupācijas-muzeja-no-okupācijas-līdz-brīvībai/>

Muzeja jaunajā ekspozīcijā skolēni uzzinās par Latvijas Republikas neatkarības laiku, neatkarības zaudēšanu, Otrā pasaules kara notikumiem, holokaustu, padomju totalitārā režīma īstenotajām represijām pret Latvijas tautu, par nacionālajiem partizāniem, nevardarbīgo pretošanos un neatkarības atjaunošanas laiku.

Gids pievērsīs uzmanību arī ekspozīcijas dizainam, kas ar melnā un baltā, tumšā un gaišā kontrastu, dažādiem materiāliem, gaismām un skaņām palīdz akcentēt dažādas muzeja stāsta iezīmes.

Citas Latvijas Okupācijas muzeja norises programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=Latvijas+Okupācijas+muzejs>.

Zīmēšanas nodarbība RSU Anatomijas muzejā “Galvaskauss”

Piedāvā: RSU Anatomijas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs un digitāla norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: Anatomijas.muzejs@rsu.lv; tel. nr. 26129464

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/zimesanas-nodarbiba-rsu-anatomijas-muzeja-galvaskauss/>

Nodarbība atklāj Anatomijas muzeja stāstu par cilvēku centieniem sevi izprast. Šī nodarbība un muzeja kolekcijas iepazīšana ir lielisks veids, kā uzsākt starpdisciplināras sarunas gan par anatomiju, gan vēsturi, gan ētiku un mākslu.

Pirmajā daļā skolēni tiek iepazīstināti ar muzeja kranioloģisko (galvaskausu) kolekciju, galvaskausa pazīmēm, kas palīdz noteikt vecumu (avotiņi, šuves, zobi u. c.), galvaskausa pazīmēm, kas palīdz noteikt dzimumu (uzacu loks, žokļa līnija u. c.), kā arī cilvēku ķermeņu dažādību. Otrajā daļā zīmēšanas nodarbībā skolēni muzeja speciālista–mākslinieka vadībā iemācās, kā uzzīmēt anatomiski precīzu galvaskausu. Izmantojot teorētiskajā daļā iegūtās zināšanas, skolēni var pielāgot savu zīmējumu, lai attēlotu dažāda vecuma vai dzimuma galvaskausus.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Cimos pie Turaidas fogta”

Piedāvā: Īpaši aizsargājamais kultūras piemineklis Turaidas muzejrezervāts

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Ija Kivlina, e-pasts: info@turaida-muzejs.lv; tel. nr. 67971402

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-cimos-pie-turaidas-fogta/>

Nodarbība ir ceļojums laikā, kur skolēni tiek iesaistīti interaktīvā lomu spēlē, kļūstot par bruņiniekiem, zemniekiem saimniekiem vai augstdzimušām dāmām, izzinot sasveicināšanās etiķeti, kārtu sabiedrības attiecības, apgūst seno rakstību uz vaska tāfelītēm, kā arī veido izpratni par dzīvi viduslaikos.

Pasta un informācijas muzeja Aglonā pastāvīgās ekspozīcijas iepazīšana

Piedāvā: Pasta un informācijas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Elizabete Viļuma-Gražule, e-pasts: pastamuzejsaglona@inbox.lv; tel. nr. 27068443

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/pasta-un-informācijas-muzeja-aglona-pastāvīgās-ekspozīcijas-īepazīšana/>

Nodarbība ir ceļojums laikā, kur skolēni tiek iesaistīti interaktīvā lomu spēlē, kļūstot par bruņiniekiem, zemniekiem saimniekiem vai augstdzimušām dāmām, izzinot sasveicināšanās etiķeti, kārtu sabiedrības attiecības, apgūst seno rakstību uz vaska tāfelītēm, kā arī veido izpratni par dzīvi viduslaikos.

TEĀTRIS

Latvijas Nacionālās operas un baleta repertuāra izrādes

Piedāvā: Latvijas Nacionālā opera un balets

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Latvijas Nacionālās operas un baleta informācija, e-pasts: biletes@opera.lv, tel. nr.: 67073705

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvijas-nacionalas-operas-un-baleta-repertuara-izrades/>

Latvijas Nacionālā opera un balets ir vienīgais operu un baletu repertuārteātris Latvijā. Latvijas Nacionālā opera un balets pilda Valsts teātra funkcijas operas un baleta žanra popularizēšanai un attīstībai.

Visas Latvijas Nacionālās operas un baleta repertuāra izrādes ir iekļautas programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā, tikai jāizvēlas sev interesējošo. Repertuārs un operu un baletu izrāžu apraksti pieejami [šeit](#).

Ikvienam pieejama arī izrāžu tulkojuma titru mobilā lietotne “OPERA titri”. Plašāk par lietotni: <https://www.opera.lv/lv/biletes/lietotne-opera-titri/>

Izzini Latvijas Nacionālo operu

Piedāvā: Latvijas Nacionālā opera un balets

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika, pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Artūrs Apsītis, e-pasts: arturs.apsitis@opera.lv, tel. nr.: 26567903

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzini-latvijas-nacionalo-operu/>

“Ekskursija Operā” piedāvā skolēniem unikālu iespēju iepazīt un izpētīt unikālo 19. gadsimta arhitektūras pieminekli. Tās laikā būs iespēja doties aizkulisēs, kā arī uzzināt vairāk par to, kā top operas un baleta izrādes gan no tehniskā, gan mākslinieciskā skatupunkta.

Tiek sniegts ieskats ēkas vēsturē un tradīcijās, kas veidojušas Latvijas kultūras dzīvi. Skolēni uzzinās par dažādajām profesijām opernamā un viņu pienākumiem – sākot no gaismu un skaņu inženieriem, līdz pat izrāžu vadītājiem un režisoriem. Norises laikā, ja to konkrētajā brīdī atļaus tehniskie, mākslinieciskie vai citi apstākļi, būs iespēja apmeklēt mēģinājumu telpas, kurās mākslinieki izkopj savu arodu, kā arī uzkāpt gan uz Lielās zāles, gan Jaunās zāles skatuves, dodot ieskatu sarežģīto mehānismu un tehnoloģiju iesaistē izrāžu norisē.

Operas izzināšana ir aizraujoša un izglītojoša pieredze, kas sniedz padziļinātu ieskatu tajā, kā strādā viena no prestižākajām skatuves organizācijām Baltijā.

Dailes teātra izrādes ar tulkojumu angļiski titros

Piedāvā: Dailes teātris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Monta Simtiņa, e-pasts: dailesteatris@dailesteatris.lv, tel. nr.: 67294444

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://www.dailesteatris.lv/en/>

Dailes teātra repertuārā iekļautas izrādes, kas rosina domāt, izzināt un just, paplašinot redzesloku, iepazīstot Latvijas un citu valstu aktuālāko, nozīmīgāko un vērtīgāko dramaturģiju un autorus. Programmas “Latvijas skolas soma” ietvaros iespējams apmeklēt teātra ieteiktās izrādes, ko var aplūkot [šeit](#), kā arī jebkuru citu Dailes teātra repertuārā esošu izrādi, kas atbilst skolēnu vecumposmam. Tāpat teātris piedāvā izrādes, kurām pieejami tulkojumi titros.

Ar pilnu teātra repertuāru un iestudējumu aprakstiem var iepazīties mājaslapā: <https://dailesteatris.lv/lv/izrades>.

Kustību izrāde “Gaiši zilais punkts”

Piedāvā: ISTABAS TEĀTRIS / Biedrība “Pusstāvs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Alma Kuške, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26418778

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kustibu-izrade-gaisi-zilais-punkts/>

Emocionālo pasauli ikviens no mums izjūt ķermeniski. Mums trīc kājas no uztraukuma, mēs piesarkstam no dusmām vai kauna, mēs svīstam, savēlcam plaukstas dūrēs un smaidām. Izrāde caur kustību runā ar jauniešiem par emocijām, jo katram pusaudzim un viņa izjūtām un emocijām ir vieta uz šīs pasaules.

Izrādē trīs deļotāji iejūtas dažādās emocijās un savstarpēji tās izspēlē ar kustības, mūzikas, scenogrāfijas un gaismas māksliniecisku risinājumu palīdzību.

Neverbāla izrāde ar žonglēšanas elementiem “Soliņš”

Piedāvā: Radošā apvienība “Teātris azotē”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Marika Čerņavska, e-pasts: marikacernavska4@gmail.com, tel. nr.: 29187360

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/neverbala-izrade-ar-zonglesanas-elementiem-solins/#>

Izrāde ar jaunā cirka elementiem, kurā žonglēšana un manipulācija ar priekšmetiem kļūst par organisku stāsta sastāvdaļu. Izrāde notiek bez vārdiem, tā stāsta sirsniņu stāstu par divām neparastām meitenēm, kas sastopas parkā uz soliņa. Lai gan abas ir ļoti atšķirīgas, tieši žonglēšana palīdz abām saprasties.

Izrāde “Un atkal Pifs...”

Piedāvā: Latvijas Leļļu teātris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Diāna Siliņa, e-pasts: diana@lelluteatris.lv, tel. nr.: 26556669

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://www.lelluteatris.lv/lv/izrades/latviesu-trupa/liela-zale/un-atkal-pifs>

Sunītis Pifs un runcis Herkules, krustmāte Agate un krusttētiņš Tontons, Dudū un Rozālija. Šie personāži neprasa komentārus ne Francijā, kur pirms daudziem gadiem tos radīja franču karikatūrists Žans Arnāls, ne Latvijā, kur tie pazīstami jau vairākām paaudzēm gan kā komiksu grāmatu, gan leļļu teātra izrāžu varoņi.

Latvijas Leļļu teātrī labsirdīgā Pifa un viltīgā Herkulesa ķīviņi ir piedzīvojuši atkārtotus iestudējumus un veido teātra Zelta fondu. Par latviešu bērnu mūzikas klasiku kļuvušas arī izrādē skanošās Ivara Vīgnera dziesmas.

Citas Latvijas Leļļu teātra izrādes programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=Latvijas+Lellu+teatris> un teātra tīmekļvietnē: <https://www.lelluteatris.lv/lv/izrades>.

LITERATŪRAS UN GRĀMATNIECĪBA

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Ja es būtu grāmata”

Piedāvā: Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: “Grāmata Latvijā” administrācija, e-pasts: gramata.latvija@lnb.lv,
tel. nr.: 26420065

Mērķauditorija: 1.–14. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-ja-es-butu-gramata/>

Nodarbības mērķis ir veicināt sākumskolas un pamatskolas jaunāko klašu skolēnu lasītprasmi un iztēli, kā arī attīstīt skolēnu izpratni par ilustrāciju funkcijām un prasmi veidot ilustrāciju jauktā tehnikā.

Nodarbība veidota divās daļās. Pirmajā daļā nodarbības vadītāja, ņemot palīgā Žozē Žorži Letrija grāmatu “Ja es būtu grāmata” (izdevniecība “Liels un mazs”), rosinās skolēnus iepazīt grāmatu kā draugu un atklāt sev ekspozīciju “Grāmata Latvijā”. Otrā daļa mācību telpā “Virtakas klase” piedāvās praktisku darbošanos, kurā skolēni veidos savu versiju vienam grāmatas stāstam. Skolēni domās tekstu un veidos ilustrāciju jauktā tehnikā, izmantojot akrila krāsas, sūkļus, trafaretus un eļļas pasteļus.

Citas Latvijas Nacionālās bibliotēkas norises programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā: <https://latvijasskolassoma.lv/?s=Latvijas+Nacionala+biblioteka>.

Vienlaikus piedāvājumā skolēniem ir iespēja iepazīties ar LNB kā institūciju, zināšanu krātuvi un kultūras centru. Plašāk: <https://lnb.lv/services/ekskursijas/>. Tāpat pieejams arī bezmaksas audiogids piecās valodās. Vairāk par LNB audiogidu: <https://gids.lnb.lv/karte>.

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama [programmas mājaslapas katalogā](#).
- Mājaslapas katalogā var nebūt norādītas:
 - o visas valsts kultūras iestāžu (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvātās norises, taču tās ir iekļautas programmas saturā un atrodamas konkrēto institūciju mājaslapās.
 - o īslaicīgi notiekošās kultūras norises (izstādes, vienu vai dažas reizes notiekoši koncerti utt.), kuru apmeklēšana jāaskaņo, sazinoties ar programmas komandu.
- Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.

- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas arī pieejamas [mājaslapā](#).
- Mājaslapas [aktualitāšu sadaļā](#) atrodama informācija par aktuālajām kultūras norisēm un skolēnu atsauksmes.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo mediju kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma>, “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/> un “X” https://x.com/LV_skolas_soma, kā arī programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma>. Sociālajos medijos aicinām pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļās vai dalīties ar kādu no ierakstiem un savu pieredzi.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, jāpārlicinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

Programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma> ievietoti arī iepriekšējo gadu semināros, konferencēs un forumos sniegtie pedagogu un kultūras nozares ekspertu pieredzes stāsti un lekcijas, t.sk., programmas atklāšanas koncerta ieraksts, kā arī citi audiovizuālie resursi un metodiskie materiāli.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma
